

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/65/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3611010103
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Vranka
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3611010103.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rastislava Vranku a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Stanislava Hájička v trestnej veci proti obžalovanému Y. L. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. prejednal na verejnom zasadnutí dňa 10. septembra 2012 odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry v Partizánskom a obžalovaného Y. proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 14. marca 2012, sp. zn. 1T/9/2011 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods.1 písm. d/, ods. 3 Tr.por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 ods.3 Tr. por. sa obžalovaný Y. L. o d s u d z u j e:

Podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 4, 8 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

II. Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného Y. L. z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 14. marca 2012, sp. zn. 1T/9/2011, bol obžalovaný Y. L. uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 12.10.2010 v čase okolo 15.10 hod. na ceste č. 593 medzi obcami C. a K. po tom, čo k jeho vozidlu pristúpil M. J., tomuto privrel do predných dverí vodiča prsty oboch rúk tým spôsobom, že zatvoril okno uvedených dverí a poškodenému zostali zakliesnené prsty medzi horným rámom dverí a zatvoreným sklom osobného motorového vozidla zn. Renault Scenic, nezisteného evidenčného čísla, pohol sa smerom na obec Brodzany, pričom M. J. takto ťahal vedľa vozidla niekoľko metrov, čím mu spôsobil zranenia a to pomliaždenie nosa a zlomeninu nosných kostí, pomliaždenie hrudníka vpravo s pomliaždením pľúc, natiahnutie ramenného pletenca a podvrtnutie pravého ramenného zhybu s úplným prerušením pazuchového nervu, pomliaždenie oboch laktvov a oboch kolien s oderkami kože s dobou liečenia a obmedzenia obvyklého spôsobu života v trvaní viac ako 42 dní.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný Y. L. odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere

troch rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému Y. L. uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným a to M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. 49 vo výške 2.084,60 Eur, Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. so sídlom Mamateyova č. 17, Bratislava vo výške 726,24 Eur, Sociálnej poisťovni so sídlom Bratislava, ul. 29. augusta č. 8 a 10 vo výške 9.794,30 Eur a Agro-coop Klátová Nová Ves, a.s. so sídlom v Klátovej Novej Vsi vo výške 134,87 Eur a podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený M. J. so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej 15 - dňovej lehote včas podanými odvolaniami napadli prokurátor v neprospech obžalovaného Y. L. pre nesprávnosť výrokov o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a obžalovaný Y. L. pre nesprávnosť výrokov o vine, o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a pre nesprávnosť procesného postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku.

Obžalovaný Y. L. v písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu namietal predovšetkým zákonnosť napadnutého rozsudku s poukazom na to, že okresný súd nezobral na vedomie späťvzatie odporu proti trestnému rozkazu zo dňa 31.5.2011, sp. zn. 1T/9/2011 napriek tomu, že odpor bol vzatý späť písomne dňa 14.3.2012 ešte pred otvorením hlavného pojednávania a pred prednesením obžaloby prokurátorom. Okresný súd síce svoj postup odôvodnil tým, že vo veci po podaní odporu a pred jeho späťvzatím už bola prednesená obžaloba, avšak nevzal do úvahy skutočnosť, že okresný súd najmenej do 24.10.2011 posudzoval skutok ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a obžaloba bola prednesená prokurátorom na hlavnom pojednávaní dňa 21.9.2011 viac ako mesiac pred tým, ako súd začal posudzovať právnu kvalifikáciu skutku, teda ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. Navyše v posudzovanej veci došlo zákonným postupom k zmene zákonného sudcu a po doručení dodatku znaleckého posudku súdu dňa 24.10.2011, na podklade ktorého sa začal skutok posudzovať nie ako prečin podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., ale ako zločin podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., vznikla prekážka v tom, že vec ďalej nemohla byť pridelená a posudzovaná samosudcom. Obhajca obžalovaného sa z toho dôvodu domnieval, že ak bolo potrebné opätovne na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.3.2012, vzhľadom na zmenu v osobe sudcu a zmenu právnej kvalifikácie skutku, predniesť obžalobu, zostalo obžalovanému právo vziať späť odpor proti trestnému rozkazu podľa ustanovení § 355 Tr. por., preto okresný súd mal podľa jeho názoru vziať späťvzatie odporu na vedomie uznesením a ďalej vo veci nekonať. Namietal ďalej, že podľa jeho názoru sa vykonaným dokazovaním nepodarilo jednoznačne a bez pochybností preukázať, že by ruptúra manžety rotátorov pravého ramena poškodeného vznikla ako závažnejší následok konania obžalovaného v čase vzniku zranenia. Znalecké dokazovanie vykonané znalcom MUDr. Götzlom považoval totiž za neúplné, rozporné a povrchné v otázkach zistenia príčiny ruptúry manžety rotátorov pravého ramena a momentu vzniku ruptúry manžety rotátorov pravého ramena, pričom nedostatky znaleckého dokazovania sa podľa jeho názoru nepodarilo odstrániť ani vypočítaním znalca na hlavnom pojednávaní vzhľadom na rozporné tvrdenia znalca v znaleckom posudku, v jeho doplnku a v jeho výpovedi na hlavnom pojednávaní, na ktoré v dôvodoch odvolanie poukázal a ktoré obhajcu viedli k predpokladu o neodbornom a nedostatočne kvalifikovanom prístupe znalca k problematike, ako aj k dôvodným pochybnostiam o hodnote doplnku jeho znaleckého posudku. Podľa jeho názoru preto existujú dôvodné pochybnosti o tom, aké zranenia vlastne konaním obžalovaného vzniklo a keďže podľa neho išlo o ľahšie zranenia, tak v prípade žalovaného skutku išlo o prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a nie o zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., navyše keď okresný súd podľa neho nesprávne vyhodnotil spôsob konania obžalovaného, okolnosti, ktoré predchádzali zakliesneniu rúk poškodeného do okien auta a odjazdu auta. Z vykonaného dokazovania podľa jeho názoru totiž vyplýva, že pred zakliesnením rúk poškodený vykrikoval na šoféra (obžalovaného), aby tento neodišiel a hodil mu do okna hrudu, pričom obžalovaný pod dojemom práve tejto okolnosti sa rozhodol, že zatvorí okno, aby ho prípadne poškodený buď opätovne netrafil hrudou tak, ako to bol práve vykonal, alebo aby zoslabil iný útok poškodeného. Dalo by sa teda povedať, že správanie sa poškodeného, predchádzajúce škodovému konaniu obžalovaného, vyvolalo v obžalovanom dôvodnú obavu z pokračovania konania - útoku poškodeného a škodová udalosť (čin) sa stala pri úteku obžalovaného z miesta činu, kedy spôsob vykonania tzv. útoku nesmeroval proti poškodenému. Vo vzťahu k hodnoteniu osoby obžalovaného a uloženému trestu poukázal na to, že

napriek absencii poľahčujúcich okolností, sú na strane obžalovaného okolnosti, najmä jeho osobné pomery, odôvodňujúce postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. použitý okresným súdom. Tieto spočívajú v tom, že žije s družkou, s ktorou má dve maloleté deti, okrem toho od septembra 2009, teda dlhodobo vykonáva osobnú starostlivosť o ťažko chorú matku a sám trpí závažnými zdravotnými problémami. Vzhľadom na uvedené okolnosti považoval aj trest uložený okresným súdom obžalovanému za neprimerane prísny, postihujúci, okrem osoby páchatela, hlavne jeho rodinu a domnieval sa, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom, ktorého výkon by bol podmiennečne odložený. Vzhľadom na uvedené dôvody alternatívne navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní veci napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, d/ Tr. por. alebo podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, e/ Tr. por. zrušil v celom rozsahu a aby vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania podaného v neprospech obžalovaného Y. L. namietal správnosť napadnutého rozsudku len vo výroku o uloženom treste. Podľa jeho názoru okresný súd pochybil, pokiaľ obžalovanému s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák. mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby napriek tomu, že na taký postup neboli splnené zákonné podmienky. Správne pritom vyhodnotil u obžalovaného prevahu priťažujúcich okolností, keď pri absencii poľahčujúcich okolností zistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., teda že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený, pričom pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák. u obžalovaného prichádzalo do úvahy zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby stanovenej v § 155 ods. 1 Tr. zák. od 4 do 10 rokov o jednu tretinu na trestnú sadzbu v rozpätí od 6 rokov až do 10 rokov. Podľa prokurátora však nesprávne aplikoval u obžalovaného ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., nakoľko obžalovaný sa opakovane dopúšťa páchania trestných činov, za ktoré bol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, pričom doteraz bol 11- krát súdne trestaný, hoci z toho je 5 odsúdení evidovaných v Českej republike. Naposledy bol pritom odsúdený rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 12.3.2012, sp. zn. 2T/24/2012, za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. Argumentáciu okresného súdu, podľa ktorej aj uloženie trestu pod dolnú hranicu základnej trestnej sadzby stanovenej v rozpätí od 4 rokov až do 10 rokov je pre obžalovaného neprimerane prísne s poukazom na pomery páchatela spočívajúce v tom, že má dve maloleté deti a zabezpečuje opatrovanie svojej matke, nepovažoval za vecne správnu. Podľa jeho názoru je evidentné, že uvedené skutočnosti existovali aj predtým a nebránili obžalovanému páchať rôznu trestnú činnosť, dokonca na území cudzieho štátu, čo nesvedčí o tom, že by sa riadne venoval výchove svojich detí a opatere svojej matky. Hrozba trestu nemala a ani hrozba trestného stíhania nemá na obžalovaného žiadny vplyv z hľadiska individuálnej prevencie a prevýchovy a preto je podľa prokurátora nevyhnutné zabezpečiť ochranu spoločnosti trestom odňatia slobody uloženým v zákonom stanovenej a v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák. zvýšenej trestnej sadzby a tým zabezpečiť dosiahnutie účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. z hľadiska nielen individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Vzhľadom na uvedené dôvody navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol o treste obžalovanému tak, že na základe správne zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácii konania uloží obžalovanému podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere minimálne 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Poškodený M. J. navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok vo výrokoch o náhrade škody.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na podklade odvolaní prokurátora a obžalovaného, ktoré mu spolu so spisom boli predložené dňa 29. mája 2012, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora a obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., vykonal verejné zasadnutie v zmysle § 293 ods. 4, 7 Tr. por. v neprítomnosti obžalovaného (obžalovaný výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti) a postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť len napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že dôvodné je len odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného Y. L. a naproti tomu odvolanie obžalovaného Y. L. nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že z hľadiska splnenia formálnych podmienok pre konanie a rozhodovanie senátom okresného súdu na hlavnom pojednávaní na podklade obžaloby, nedošlo ku žiadnemu pochybeniu. V posudzovanej veci podal prokurátor obžalobu na okresný súd dňa 30.5.2011 na obžalovaného Y. L. pre skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., na ktorý zákon stanovuje trest odňatia slobody na šesť mesiacov až 2 roky, teda s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov. V dôsledku toho sa mohlo v súlade so zákonom viesť konanie pred samosudcom podľa § 349 ods. 1 Tr. por. Okresný súd Partizánske vydal trestný rozkaz dňa 31.5.2011, sp. zn. 1T/9/2011, ktorým uznal obžalovaného Y. vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že dňa 12.10.2010 v čase okolo 15.10 hod. na ceste č. 593 medzi obcami C. a K. po tom, čo k jeho vozidlu pristúpil M. J., tomuto privrel do predných dverí vodiča prsty oboch rúk tým spôsobom, že zatvoril okno uvedených dverí a poškodenému zostali zakliesnené prsty medzi horným rámom dverí a zatvoreným sklom osobného motorového vozidla zn. Renault Scenic nezisteného evidenčného čísla, pohl sa smerom na obec Brodzany, pričom M. J. takto ťahal vedľa vozidla niekoľko metrov, čím mu spôsobil zranenia a to pomliaždenie nosa a zlomeninu nosných kostí, pomliaždenie hrudníka vpravo s pomliaždením pľúc, natiahnutie ramenného pletenca a podvrtnutie pravého ramenného zhybu, pomliaždenie oboch lakťov a oboch kolien s oderkami kože s dobou liečenia a obmedzenia obvyklého spôsobu života v trvaní 5 týždňov. Za to mu okresný súd uložil podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého zaradil obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému Y. L. povinnosť nahradiť škodu poškodeným a to M. J. vo výške 2.084,60 Eur, Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. so sídlom Mamateyova č. 17, Bratislava vo výške 726,24 Eur, Sociálnej poisťovni so sídlom Bratislava, ul. 29. augusta č. 8 a 10 vo výške 797,20 Eur a Agro-coop Klátová Nová Ves, a.s. so sídlom v Klátovej Novej Vsi vo výške 134,87 Eur. Proti tomuto trestnému rozkazu podal obžalovaný Y. L. odpor v súlade s ustanovením § 355 ods. 1 Tr. por. (čl. 77 - 78, 81, 84 - 85). Na základe tohto odporu samosudca okresného súdu dňa 17.6.2011 (úprava na čl. 86) určil termín hlavného pojednávania na deň 13.7.2011, ktorý dňa 11.7.2011 (úprava na čl. 111) na základe žiadosti obhajcu obžalovaného zo dňa 8.7.2011 (čl. 110) zmenil na deň 2.8.2011. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní okresného súdu zo dňa 2.8.2011 (čl. 115 - 117) vyplýva, že hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito v dôsledku hospitalizácie obžalovaného, ktorý sa preto ani naň nedostavil. Samosudca okresného súdu po zistení ukončenia hospitalizácie obžalovaného následne dňa 30.8.2011 (úprava na čl. 122) určil nový termín hlavného pojednávania na deň 21.9.2011. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní okresného súdu zo dňa 21.9.2011 (čl. 125 - 133) vyplýva, že toto začalo o 10.45 hod. a ukončilo sa o 13.20 hod. Z obsahu tejto zápisnice ďalej vyplýva, že samosudca po tom, čo postupom podľa § 255 ods. 3 Tr. por. zistil, že obžalovaný Y. L. i prokurátor zhodne uviedli, že nechcú uzavrieť dohodu o vine a treste, vyzval prokurátora, aby predniesol obžalobu a prokurátor v súlade s ustanovením § 256 ods. 1 Tr. por. obžalobu aj predniesol (čl. 127). Následne, po prednesení obžaloby prokurátorom, zaujal k obžalobe stanovisko obžalovaný prostredníctvom obhajcu a po vyjadrení poškodeného M. J., ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody i po prečítaní návrhov ostatných poškodených na náhradu škody, boli v zmysle § 257 Tr. por. a nasl. vykonávané dôkazy výsluchom obžalovaného, svedkov, znalca a následne, na podklade návrhov prokurátora a obžalovaného na doplnenie dokazovania, bolo hlavné pojednávanie odročené na neurčito za účelom doplnenia znaleckého posudku znalca MUDr. Miroslava Götzla po zabezpečení kompletnej zdravotnej dokumentácie od poškodeného M. J., ako aj za účelom predvolania svedka npor. O. a opätovného výsluchu znalca po doplnení posudku. So zreteľom na takýto priebeh hlavného pojednávania dňa 21.9.2011 možno vyvodiť jednoznačný záver, že prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní sa trestný rozkaz, vydaný dňa 31.5.2011, zrušil. Okamih zrušenia trestného rozkazu totiž nastáva, podľa jasnej dikcie ustanovenia § 355 ods. 8 a 10 Tr. por. (v znení účinnom tak do 31.8.2011, ako aj od 1.9.2011), prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní. Z toho dôvodu obžalovaný Y. už nemohol právne relevantne vziať podaný odpor späť a to bez ohľadu na to, že v ďalšom konaní pred okresným súdom došlo k zmene v osobe zákonného sudcu a že prokurátor znova predniesol obžalobu v konaní pred senátom okresného súdu. V dôsledku zrušenia trestného rozkazu okamihom prednesenia obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní dňa 21.9.2011 nemohla už totiž nastať situácia predpokladaná v ustanoveniach § 355 ods. 8 a 9 Tr. por. a § 356 písm. b/ Tr. por., t. j. obžalovaný už nemohol právne relevantne vziať podaný odpor späť, teda ani písomným vyhlásením dňa 14.3.2012 (čl. 253) a ani samosudca nemohol vziať na vedomie vzatie odporu obžalovaným späť. Právoplatnosť totiž môže nadobudnúť iba existujúci trestný rozkaz, avšak trestný rozkaz vydaný v tejto prejednávanej veci dňa 31.5.2011 bol na hlavnom

pojednávani dňa 21.9.2011 okamihom prednesenia obžaloby prokurátorom v právnom zmysle zrušený. Okresný súd postupoval preto v súlade so zákonom, keď neakceptoval späťvzatie odporu obžalovaným zo dňa 14.3.2012 a keď vec prejednal a rozhodol na hlavnom pojednávaní dňa 14.3.2012 napadnutým rozsudkom, pričom pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní nebol viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu obsiahnutými v zrušenom trestnom rozkaze (§ 355 ods. 3 Tr. por.). Odvolacie námietky obžalovaného v uvedenom smere preto z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Okresný súd ako súd prvého stupňa vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 ods. 10 a 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Okresný súd svoje skutkové zistenia správne oprel nielen o výpoveď obžalovaného Y. L. z prípravného konania, ale predovšetkým o výpovede svedkov a z nich najmä o výpovede poškodeného M. J., svedka O. L., JUDr. A. M., Mgr. M. M., T. M. O., ako aj o zistenia a závery vyplývajúce zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie, jeho doplnku a výpovede znalca MUDr. Miroslava Götzla, a o listinné dôkazy - lekárske správy o zraneniach poškodeného a spôsobe ich liečby, na ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne poukázal. Svoje skutkové zistenia podrobne, vecne správne a presvedčivo odôvodnil v napadnutom rozsudku a na ich podklade dôvodne neakceptoval obhajobné tvrdenia obžalovaného Y. L., pretože boli v rozpore s ostatnými vo veci vykonanými dôkazmi, z nich predovšetkým s jednoznačnými svedeckými výpoveďami poškodeného M. J., tiež svedka O. L., ako aj priznávajúcou výpoveďou obžalovaného Y. L. z prípravného konania i lekárske správy, o vierohodnosti ktorých dôkazov neboli zistené žiadne pochybnosti, najmä keď boli potvrdené objektívnymi lekárske zisteniami a závermi vo vzťahu k druhu zranení poškodeného, k mechanizmu ich vzniku a ku spôsobu i dĺžke ich liečenia vyplývajúcimi zo znaleckého posudku a potvrdenými znalcom MUDr. Miroslavom Götzlom na hlavnom pojednávaní. O úplnosti a správnosti odborných lekárske zistení a záverov znalca nezistil žiadne pochybnosti nielen okresný súd, ale po preskúmaní veci ani odvolací súd, pretože jeho zistenia a závery mali jednoznačný skutkový podklad v spôsobe konania obžalovaného vecne správne zisteného okresným súdom na podklade už vyššie uvedených dôkazov. Odvolací súd po preskúmaní veci vzhľadom na uvedené dôvody dospel preto k rovnakým skutkovým zisteniam ako okresný súd. Uvedené dôkazy vytvárajú totiž aj podľa zistenia odvolacieho súdu ucelenú reťaz dôkazov, ktoré jednoznačne a nepochybne usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku. Vo vzťahu k uvedeným skutkovým zisteniam okresný súd vykonal všetky pre dané závery nevyhnutné dôkazy zákonom predpísaným spôsobom a vyvodil z nich logicky správne závery, vrátane vyhodnotenia obhajobných tvrdení obžalovaného, preto odvolací súd vo vzťahu ku skutkovým zisteniam nepovažoval odvolacie námietky obžalovaného za dôvodné a v podrobnostiach len poukazuje na vecne správne a podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Okresný súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného Y. L., ktoré na podklade správne zisteného skutkového stavu a na rozdiel od obžalobného návrhu správne právne kvalifikoval ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák.

Právny záver okresného súdu, podľa ktorého obžalovaný Y. L. konal v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b/ Tr. zák. spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví teda, že bol uzročený s možnosťou spôsobenia následku v podobe ťažkej ujmy na zdraví poškodenému svojím konaním, má totiž dostatočnú a jednoznačnú oporu vo vykonaných dôkazoch a je v súlade so správne zisteným skutkovým stavom. Uzročenie páchatel'a pri nepriamom úmysle vyjadruje aktívny vôľový vzťah páchatel'a k spôsobeniu následku relevantného pre trestné právo, t.j. predpokladaného (vyjadreného) v niektorom konkrétnom ustanovení Trestného zákona, v danom prípade v § 155 ods. 1 Tr. zák. v úmysle spôsobiť inému ťažkú ujmu na zdraví. Spôsobenie takéhoto následku však nie je priamym cieľom páchatel'a, páchatel' ho priamo nechce, lebo sleduje iný cieľ, napr. zakliesnenému poškodenému ublížiť na zdraví pri úteku z miesta činu. Pri tejto aktivite je však páchatel' uzročený s tým, že konaním, ktorým realizuje naznačený cieľ, môže spôsobiť iný následok, tiež relevantný z trestnoprávneho hľadiska, v danom prípade ťažkú ujmu na zdraví poškodeného zakliesneného prstami medzi horným rámom dverí a ním úmyselne zatvoreným okenným sklom vozidla a ťahaného poškodeného vedľa vozidla niekoľko metrov, avšak tento následok je nechceným, vedľajším následkom konania páchatel'a, s ktorým však, ako s následkom možným, je uzročený. Na takéto uzročenie v čase činu s možným následkom sa usudzuje z vlastného konania páchatel'a, zo spôsobu a charakteru tohto konania, t.j. z

intenzity útoku, času trvania útoku, z miesta na tele poškodeného, na ktoré bol útok vedený, ako aj z rozumových dispozícií obžalovaného, ktoré mu dovoľovali uvedomiť si nebezpečnosť jeho konania a z neho plynúce možné následky pre poškodeného. Okresný súd na také uzrozenie vecne správne usudzoval zo spôsobu konania obžalovaného, ktorý zatvoril okno dverí, ktorého sa poškodený držal prstami oboch rúk a napriek tomu, že poškodený M. mal zakliesnené prsty medzi horným rámom dverí a ním úmyselne zatvoreným okenným sklom vozidla, sa s vozidlom pohol a takto ťahal poškodeného vedľa vozidla niekoľko metrov. Za tejto situácie je dostatočne preukázané, že jeho rozumové dispozície mu nielen dovoľovali uvedomiť si nebezpečnosť takéhoto konania a z neho plynúce možné následky pre poškodeného v podobe ťažkej ujmy na zdraví, ale aj to, že so spôsobením takého následku bol uzrozený a preto jednoznačne preukazuje jeho nepriamy úmysel spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví. Okresný súd svoje právne závery v tomto smere v napadnutom rozsudku tiež zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil. Odvolací súd dospel nielen k rovnakým skutkovým zisteniam, ale aj k rovnakým právnym záverom ako okresný súd, preto ani v tomto smere nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku a ani v tomto smere odvolacie námietky obžalovaného nepovažoval za opodstatnené.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd však zistil, že okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému Y. L., pri určení jeho výmery a spôsobu jeho výkonu postupoval v rozpore so zákonom. Obžalovanému totiž mimoriadne znížil trest odňatia slobody s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., hoci na postup predpokladaný v citovanom zákonnom ustanovení neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. môže súd páchatelovi znížiť (uložiť) trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že hoci neviaže jeho aplikáciu na „výnimočné“ okolnosti prípadu, ani na „mimoriadne“ pomery páchatela, už z názvu ustanovenia § 39 Tr. zák. a jeho výkladu vyplýva, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody a nie o pravidelný postup súdu.

Z uvedeného dôvodu sa použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. nemôže odôvodniť len bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami, ale súd môže pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu len za existencie takých okolností alebo pomerov, ktoré sa u trestných činov a ich páchatelov bežne nevyskytujú a ktoré je možné vyhodnotiť v prospech páchatelov. Práve táto ich výnimočnosť alebo neštandardnosť objektívne spôsobuje, že trest ukladaný v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby by bol pre páchatela neprimerane prísny a na dosiahnutie účelu trestu by postačoval aj trest kratšieho trvania. Pri rešpektovaní zásady adekvátnosti trestu s prihliadnutím na povahu, závažnosť činu a osobu páchatela preto trestný zákon umožňuje súdu na túto situáciu reagovať možnosťou mimoriadneho zníženia trestu aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom, pričom je dôležité, aby súd jeho uplatnenie vždy argumentačne odôvodnil takým spôsobom, aby nevznikli žiadne pochybnosti o oprávnenosti použitia tohto ustanovenia. V posudzovanej veci však okresný súd takto nepostupoval, keďže vo vzťahu k obžalovanému neuviedol žiadnu bežne sa nevyskytujúcu (výnimočnú) okolnosť prípadu (resp. viacero takých okolností) alebo také (mimoriadne) pomery páchatela, ktoré by vyznievali v jeho prospech a ktoré by mali význam pre mimoriadne zníženie trestu. V tomto smere sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku obmedzil na všeobecné konštatovania zdôrazňujúce okolnosť, že obžalovaný má dve maloleté deti a že zároveň zabezpečuje opatrovanie svojej matke ako osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré existovali v čase spáchania posudzovaného trestného činu, tiež aj predtým a nebránili obžalovanému páchať rôznu trestnú činnosť, dokonca na území cudzieho štátu, a ktoré bez existencie iných okolností prípadu mali byť kľúčovými skutočnosťami, pre ktoré považoval použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom za neprimerane prísne. Pritom mimoriadne zníženie trestu oprel aj o okolnosti, ktoré sú v neprospech obžalovaného a navyše za okolností, ktoré odôvodnili u neho zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby v § 155 ods. 1 Tr. zák. pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák. (priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. a absencia poľahčujúcich okolností) a napriek tomu, že obžalovaný je osobou s výrazným sklonom k páchaniu trestných činov, o čom svedčí skutočnosť, že doteraz bol 11- krát súdne trestaný, z toho je 5 odsúdení je evidovaných v Českej republike (4 odsúdenia pre trestné činy krádeže a jedno odsúdenie pre ohrozovanie mravnej výchovy mládeže). Na odsúdenia v Českej republike i na odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 12.3.2012, sp. zn. 2T/24/2012, za prečin porušovania

domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. nemožno síce prihliadnuť ako na priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zák., svedčia však o nielen o sklonoch obžalovaného k páchaniu trestnej činnosti, ale aj o spôsobe života, ktorý nesvedčí o tom, že by sa riadne venoval výchove svojich detí a opatere svojej matky tak, ako na to dôvodne v podanom odvolaní poukázal prokurátor. V prípade obžalovaného teda nejde o pomery páchatel'a, ktoré by boli tak pozoruhodné, že by boli dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák.

Okolnosťami prípadu z hľadiska použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu, pričom medzi takéto skutočnosti by bolo možné zaradiť napr. spáchanie trestného činu pod tlakom závislosti alebo podriadenosti, spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, či pod vplyvom ťaživých rodinných pomerov, ktoré si páchatel' nezavinil sám. Za okolnosti prípadu, ktoré by si zasluhovali osobitnú pozornosť a ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., možno teda v niektorých prípadoch považovať aj viac významných poľahčujúcich okolností, medzi nimi z hľadiska možnosti nápravy páchatel'a aj jeho priznanie sa k trestnému činu a jeho úprimné oľutovanie, pritom pri nedostatku priťažujúcich okolností a najmä za predpokladu, že nie sú dané okolnosti, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby a pokiaľ táto bola v konkrétnom prípade aj použitá. Aj Trestný zákon účinný od 1.1.2006 z hľadiska konštantnej rozhodovacej praxe súdov naďalej vychádza zo zásady, že mimoriadne znížiť trest z dôvodov okolností prípadu pod dolnú hranicu prípustnej trestnej sadzby zvýšenej na základe okolnosti, ktorá to podmieňuje, je vylúčené. Tak je tomu aj v posudzovanej veci, keď u obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť, ale bola zistená len priťažujúca okolnosť (§ 37 písm. m/ Tr. zák.), ktorá bola dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák., teda na zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby v § 155 ods. 1 Tr. zák. a preto pri hodnotení osoby obžalovaného prevažujú v rozhodnej miere okolnosti vyznievajúce v jeho neprospech. Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti neboli u obžalovaného Y. L. splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., preto odvolacie námietky prokurátora odvolací súd považoval za opodstatnené a v celom rozsahu ich akceptoval. Pri správnom postupe, teda bez použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., mal preto okresný súd vzhľadom na právny záver o vine obžalovaného ukladať obžalovanému Y. L. s prihliadnutím na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností (jedna priťažujúca okolnosť - bol už za trestný čin odsúdený) trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby ustanovenej v § 155 ods. 1 Tr. zák. a zvýšenej podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. v rozpätí od 6 do 10 rokov.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd na podklade dôvodne podaného odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného zrušil podľa § 321 ods.1 písm. d/, ods. 3 Tr.por. napadnutý rozsudok u obžalovaného vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a pochybenie okresného súdu napravil tak, že uložil obžalovanému Y. L. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením podľa 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pretože už jeho zaradenie do tohto ústavu okresným súdom bolo správne a v súlade s citovaným zákonným ustanovením. Takto stanovený trest podľa odvolacieho súdu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, 4 a 5 Tr. zák., konkrétnej vysokej miere závažnosti spáchaného trestného činu vyplývajúcej z jeho povahy, spôsobu spáchania a spôsobeného následku, zisteným priťažujúcim okolnostiam, ako aj jeho pomerom a možnostiam nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Z hľadiska doteraz uvedených dôvodov, na podklade ktorých odvolací súd rozhodol v neprospech obžalovaného, je zrejmé, že odvolacie námietky obžalovaného Y. L. nepovažoval za opodstatnené, nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku vo výrokoch o vine, o treste a o spôsobe jeho výkonu v prospech obžalovaného na podklade ním podaného odvolania a preto odvolanie obžalovaného Y. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.